EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.8.2020
COM(2020) 465 final

2020/0218 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Kroatialle neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilanteessa covid-19:n leviämisen seurauksena

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvoston asetuksella (EU) 2020/672 (SURE-asetus) vahvistetaan oikeudellinen kehys unionin taloudellisen avun myöntämisestä jäsenvaltioille, joiden taloudessa on tai joiden taloutta vakavasti uhkaa covid-19:n leviämisen aiheuttama vakava häiriö. SURE-välineen tuella rahoitetaan ensisijaisesti työajan lyhentämisjärjestelyjä tai vastaavia, työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojelemiseen ja sitä kautta työttömyyden ja tulonmenetysten vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä sekä toissijaisesti joitakin terveyteen liittyviä toimenpiteitä erityisesti työpaikalla.

Kroatia pyysi 6. elokuuta 2020 SURE-asetuksen mukaista unionin taloudellista apua. SURE-asetuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissio on kuullut Kroatian viranomaisia varmistaakseen niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan a) työpaikkojen säilyttämiseen covid-19-pandemian koettelemilla aloilla annettuihin tukiin ja b) covid-19-pandemian aiheuttamaan työajan lyhentämiseen annettuun tukeen. Tällaisia menoja ovat

(1) toimenpide, jolla myönnetään yhteisrahoitusta työntekijöiden palkkoihin yrityksille, joiden tulot laskevat (20 prosenttia maalis-toukokuussa 2020 tai 50 prosenttia kesäkuussa 2020), edellyttäen, että työsuhdetta ei päätetä. Maaliskuulta 2020 maksettavan tuen määrä on 3 250,00 Kroatian kunaa jokaista kokoaikaista työntekijää kohti ja huhti-, touko- ja kesäkuulta 2020 maksettavan kuukausittaisen tuen määrä on 4 000 kunaa jokaista kokoaikaista työntekijää kohti;

(2) toimenpide, jolla tuetaan työajan tilapäistä lyhentämistä kesä- ja joulukuun 2020 välisenä aikana minkä tahansa alan yrityksessä, jossa on vähintään 10 työntekijää, edellyttäen, että työsuhdetta ei päätetä. Toimenpiteellä kutakin työntekijää voidaan tukea enintään 2 000:lla kunalla kuukaudessa.

Kroatia on toimittanut komissiolle asiaankuuluvat tiedot.

Toimitetun näytön perusteella komissio ehdottaa neuvostolle, että se hyväksyisi täytäntöönpanopäätöksen SURE-asetuksessa tarkoitetun taloudellisen avun myöntämisestä Kroatialle edellä mainittujen toimenpiteiden tukemiseksi.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Ehdotus on kaikilta osin neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 mukainen ja tehty sen nojalla.

Ehdotuksen lisäksi unionilla on toinen säädös, jonka nojalla jäsenvaltioille annetaan tukea hätätilanteissa: Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11. marraskuuta 2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/461, jolla edellä mainittua säädöstä muutetaan sen soveltamisalan laajentamiseksi kattamaan vakavat kansanterveysuhat sekä rahoituskelpoisten toimien määrittämiseksi, annettiin 30. maaliskuuta.

• Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Ehdotus on osa toimenpiteitä, joita on otettu käyttöön meneillään olevan covid-19-pandemian johdosta. Yksi niistä on koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite. Sillä täydennetään muita työllisyyttä tukevia välineitä, kuten Euroopan sosiaalirahastoa, Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR) ja InvestEU-ohjelmaa. Ehdotuksessa

käytetään lainanantoa ja -ottoa jäsenvaltioiden tukemiseen covid-19:n leviämisen johdosta. Se on lisätoimenpide, jolla rahoitetaan työajan lyhentämisjärjestelyjä ja vastaavia toimenpiteitä työpaikkojen suojelemiseksi ja siten työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien suojaamiseksi työttömyysriskiltä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Välineen oikeusperusta on neuvoston asetus (EU) 2020/672.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotus on annettu jäsenvaltion esittämän pyynnön johdosta, ja se ilmentää eurooppalaista solidaarisuutta, koska sillä myönnetään covid-19:n leviämisestä kärsivälle jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua tilapäisten lainojen muodossa. Tällaisella taloudellisella avulla jäsenvaltiota autetaan rahoittamaan työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden vuoksi lisääntyneitä julkisia menoja tilapäisesti, jotta se voi suojella työpaikkoja ja suojata siten työntekijöitä ja itsenäisiä ammatinharjoittajia työttömyysriskiltä ja tulonmenetyksiltä.

Tällainen tuki auttaa tilanteesta kärsivää väestöä, ja se auttaa myös lieventämään covid-19-kriisin aiheuttamia välittömiä yhteiskunnallisia ja taloudellisia vaikutuksia.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen välineelle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotus on pitänyt valmistella kiireellisesti, jotta neuvosto voi hyväksyä sen ajoissa. Tämän vuoksi sidosryhmiä ei ole voitu kuulla.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksen kiireellisyyden vuoksi vaikutustenarviointia ei ole tehty.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Komission olisi voitava ottaa lainaa rahoitusmarkkinoilta varojen edelleen lainaamiseksi jäsenvaltioille, jotka pyytävät taloudellista apua SURE-välineestä.

Jäsenvaltioiden takausten lisäksi järjestelyyn sisältyy muita suojatoimia sen rahoitusvakauden varmistamiseksi. Niitä ovat

- tiukka ja varovainen varainhoito;
- lainasalkun kokoaminen siten, että rajoitetaan keskittymisriskiä, vuotuista riskiä ja liiallista altistumista yksittäisten jäsenvaltioiden riskeille ja varmistetaan, että apua eniten tarvitseville jäsenvaltioille voidaan myöntää riittävästi varoja; ja

- mahdollisuus velan jälleenrahoitukseen.

2020/0218 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

tilapäisen tuen myöntämisestä Kroatialle neuvoston asetuksen (EU) 2020/672 nojalla työttömyysriskien lieventämiseksi hätätilanteessa covid-19:n leviämisen seurauksena

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena 19 päivänä toukokuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/672[1] ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kroatia pyysi 6 päivänä elokuuta 2020 unionilta taloudellista apua täydentääkseen kansallisia toimiaan, joilla se pyrkii lieventämään covid-19:n leviämisen vaikutuksia ja sen sosioekonomisia seurauksia työntekijöille.

(2) On odotettavissa, että covid-19:n leviäminen ja Kroatian toteuttamat poikkeukselliset toimenpiteet taudin leviämisen ja sen sosioekonomisten ja terveyteen liittyvien vaikutusten rajoittamiseksi vaikuttavat perinpohjaisella tavalla maan julkiseen talouteen. Komission kevään 2020 talousennusteen mukaan Kroatian julkistalouden alijäämä on 7,1 prosenttia ja julkisen velan määrä 88,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) vuoden 2020 lopussa. Komission kesän 2020 väliennusteen mukaan Kroatian BKT supistuu 10,8 prosenttia vuonna 2020.

(3) Covid-19:n vuoksi huomattava osa Kroatian työvoimasta on joutunut keskeyttämään työssäkäynnin tai työnhaun. Tämä on johtanut siihen, että johdanto-osan 4 ja 5 kappaleessa mainittuihin työpaikkojen säilyttämistä koskevaan tukeen covid-19-pandemian koettelemilla aloilla ja työajan lyhentämiseen annettuun tukeen liittyvät Kroatian julkiset menot ovat kasvaneet äkillisesti ja voimakkaasti.

(4) Tarkemmin ottaen työmarkkinalailla[2], johon viitataan 6 päivänä elokuuta 2020 päivätyssä Kroatian pyynnössä, otettiin käyttöön toimenpide, jolla myönnetään yhteisrahoitusta työntekijöiden palkkoihin yrityksille, joiden tulot laskevat (20 prosenttia maalis-toukokuussa 2020 tai 50 prosenttia kesäkuussa 2020), edellyttäen, että työsuhdetta ei päätetä. Maaliskuulta 2020 maksettavan tuen määrä on 3 250,00 Kroatian kunaa jokaista kokoaikaista työntekijää kohti ja huhti-, touko- ja kesäkuulta 2020 maksettavan kuukausittaisen tuen määrä on 4 000 kunaa jokaista kokoaikaista työntekijää kohti;

(5) Työmarkkinalailla otettiin käyttöön myös toinen toimenpide, jolla tuetaan työajan tilapäistä lyhentämistä kesä- ja joulukuun 2020 välisenä aikana minkä tahansa alan

[1] EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1.
[2] OG 118/18, 32/20

yrityksessä, jossa on vähintään 10 työntekijää, edellyttäen, että työsuhdetta ei päätetä. Toimenpiteellä kutakin työntekijää voidaan tukea enintään 2 000:lla kunalla kuukaudessa.

(6) Kroatia täyttää taloudellisen avun pyytämiselle asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa asetetut edellytykset. Kroatia on toimittanut komissiolle asiaankuuluvan näytön siitä, että toteutuneet ja suunnitellut julkiset menot ovat kasvaneet 1 381 780 800 euroa 1 päivästä helmikuuta 2020 covid-19:n leviämisen sosioekonomisten vaikutusten lieventämiseksi toteutettujen kansallisten toimenpiteiden johdosta. Kyseessä on menojen äkillinen ja voimakas kasvu ottaen huomioon kyseisten toimenpiteiden piiriin kuuluvien työntekijöiden määrän lähes yhtäkkinen ja ennennäkemätön kasvu ja toimenpiteisiin liittyvien menojen suuruus Kroatiassa. Kroatia aikoo rahoittaa kasvaneista menoista 210 000 000 euroa unionin varoilla ja 151 180 800 euroa omalla rahoituksella.

(7) Komissio on asetuksen (EU) 2020/672 6 artiklan mukaisesti kuullut Kroatiaa ja varmistanut niiden toteutuneiden ja suunniteltujen julkisten menojen äkillisen ja voimakkaan kasvun, jotka liittyvät suoraan työajan lyhentämisjärjestelyihin ja vastaaviin toimenpiteisiin, joihin viitataan 6. elokuuta 2020 päivätyssä pyynnössä.

(8) Kroatialle olisi sen vuoksi myönnettävä taloudellista apua maan auttamiseksi selviytymään covid-19:n leviämisen aiheuttaman talouden vakavan häiriön sosioekonomisista vaikutuksista.

(9) Tällä päätöksellä ei rajoiteta sisämarkkinoiden toiminnan vääristymiseen liittyvien mahdollisten menettelyjen, kuten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 ja 108 artiklaan perustuvien menettelyjen, tuloksia. Sillä ei poisteta jäsenvaltioille SEUT-sopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista.

(10) Kroatian olisi ilmoitettava komissiolle suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta säännöllisin väliajoin, jotta komissio voi arvioida, missä määrin Kroatia on toteuttanut kyseiset menot.

(11) Tehtäessä päätös taloudellisen avun myöntämisestä on otettu huomioon Kroatian tämänhetkiset ja odotettavissa olevat tarpeet sekä muiden jäsenvaltioiden asetuksen (EU) 2020/672 nojalla jo toimittamat tai suunnitteilla olevat taloudellisen avun pyynnöt yhdenvertaisen kohtelun, solidaarisuuden, oikeasuhteisuuden ja avoimuuden periaatteita noudattaen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kroatia täyttää asetuksen (EU) 2020/672 3 artiklassa asetetut edellytykset.

2 artikla

1. Unioni asettaa Kroatian saataville enintään 1 020 600 000 euron lainan. Lainan keskimääräinen enimmäismaturiteetti on 15 vuotta.

2. Tällä päätöksellä myönnetyn taloudellisen avun saatavuusaika on 18 kuukautta päätöksen voimaantuloa seuraavasta päivästä lukien.

3. Komissio asettaa unionin taloudellisen avun Kroatian saataville enintään kahdeksassa erässä. Kukin erä voidaan maksaa yhdessä tai useammassa osaerässä.

Ensimmäisen erän osaerien maturiteetit voivat olla pidempiä kuin 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti. Tällöin seuraavien osaerien maturiteetit on asetettava niin, että 1 kohdassa tarkoitettu keskimääräinen enimmäismaturiteetti toteutuu, kun kaikki erät on maksettu.

4. Ensimmäinen erä maksetaan sen jälkeen, kun asetuksen (EU) 2020/672 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu lainasopimus on tullut voimaan.

5. Kroatia maksaa asetuksen (EU) 2020/672 4 artiklassa tarkoitetut unionin rahoituskustannukset kunkin erän osalta sekä rahoituksesta unionille mahdollisesti aiheutuvat muut maksut, kulut ja menot.

6. Komissio päättää erien suuruudesta ja maksamisesta samoin kuin osaerien suuruudesta.

3 artikla

Kroatia voi rahoittaa seuraavia toimenpiteitä:

(a) työpaikkojen säilyttämistä koskevat tuet covid-19-pandemian koettelemilla aloilla, kuten työmarkkinalain 35 ja 36 §:ssä säädetään; ja

(b) työajan lyhentämiseen annettava tuki, josta säädetään työmarkkinalain 35 ja 36 §:ssä.

4 artikla

Kroatian on ilmoitettava komissiolle viimeistään [*DATE: 6 months after date of publication of this Decision*] ja sen jälkeen kuuden kuukauden välein suunniteltujen julkisten menojen toteutumisesta, kunnes kyseiset suunnitellut julkiset menot ovat toteutuneet täysimääräisinä.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Kroatian tasavallalle.

6 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja